

**RAPORTUL
PRIVIND ACTIVITATEA
INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII
PENTRU ANUL 2024**

Conform art. 13 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001
privind Inspectoratul de Stat al Muncii

APROBAT

Director adjunct Vasilenko Nicolae

str. Miron Costin, nr. 17/2,
mun. Chişinău
Republica Moldova
tel/fax: 022 434651
e-mail: secretariat@im.gov.md
web: ism.gov.md

Cuprins:

- I. Introducere**
- II. Profil organizațional și structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii**
- III. Pregătirea și perfecționarea profesională a personalului**
- IV. Alocarea mijloacelor financiare**

V.Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii

- 5.1 Cadrul legal de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii
- 5.2 Propuneri și modificări ale actelor normative

VI.Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă și migrației în muncă

- 6.1 Misiuni și responsabilități
- 6.2 Activitatea de inspecție

Acțiuni de control

Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți

Munca nedeclarată

Munca Persoanelor cu dizabilități în anul 2024

Examinarea petițiilor

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în raport cu agențiile private de plasare în câmpul muncii a cetățenilor RM în străinătate

Accidente de muncă

Evidența contractelor colective

Evidența muncii zilierilor

Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

Resurse de timp consumate în activitate

VII.Concluzii

I. Introducere

Raportul Anual de Activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii

Prezentul raport anual este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, precum și cu prevederile Convenției nr. 81/1947 a Organizației Internaționale a Muncii privind inspecția muncii în industrie și comerț.

Documentul reflectă activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) pe parcursul anului, eforturile instituției de a asigura respectarea legislației muncii, promovarea unui mediu de muncă sigur și sănătos, precum și protejarea drepturilor salariaților.

ISM și-a consolidat capacitatea de a-și îndeplini mandatul de control prin modernizare și restructurare, introducând noi standarde și proceduri în domeniile de inspecție, monitorizare și raportare. Acestea au fost standardizate pentru a asigura coerență, consistență și transparență în toate activitățile desfășurate de inspectori.

În realizarea obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii acordă o importanță deosebită acțiunilor de informare și sensibilizare a părților interesate despre necesitatea respectării legislației muncii, a normelor de securitate și sănătate în muncă, precum și la consecințele negative ale nerespectării acestora.

Un alt impact pozitiv al reformei inspectoratului constă în construirea unei relații constructive cu angajatorii prin dialog constant și transparență. Astfel, pentru a îmbunătăți eficacitatea activității inspecției în domeniul muncii, promovării imparțialității și integrității inspectorilor de muncă, activităților de informare și sensibilizare, prin ordinul directorului ISM nr. 47-a din 19.06.2024 a fost elaborat Conceptul de comunicare a Inspectoratului de Stat al Muncii cu angajatorii și angajații.

Inspectoratul confirmă deschiderea pentru cooperare cu toate instituțiile și autoritățile relevante care au atribuții sau responsabilități în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. Unul dintre cele mai eficiente mecanisme de colaborare în acest sens este parteneriatul social, care contribuie la identificarea și soluționarea provocărilor din domeniu.

Pentru consolidarea parteneriatului, reprezentanții ISM au participat activ la ședințele Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective, contribuind la dezbateri constructive și propuneri privind îmbunătățirea cadrului legal și a condițiilor de muncă.

În cadrul acestor întâlniri au fost abordate subiecte de importanță majoră, precum:

- modificarea Codului Muncii;
- respectarea convențiilor colective la nivel național și ramural;
- aplicarea contractelor colective de muncă;
- evoluția muncii nedeclarate (ocupării informale), măsurile întreprinse și impactul acestora;
- situația securității și sănătății în muncă.

În contextul schimbărilor economice și sociale, Inspectoratul și-a exercitat cu responsabilitate misiunea de supraveghere și control în domeniul relațiilor de muncă, al securității și sănătății în muncă, precum și în monitorizarea activității agențiilor private de plasare a forței de muncă în străinătate.

Un obiectiv prioritar rămâne combaterea muncii nedeclarate, prin acțiuni de control, consiliere și informare, contribuind astfel la responsabilizarea angajatorilor și salariaților.

Raportul reflectă activitatea desfășurată și angajamentul instituției pentru transparență, eficiență și respectarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor.

Mulțumim tuturor partenerilor sociali, autorităților colaboratoare și angajaților Inspectoratului pentru contribuția valoroasă adusă la realizarea misiunii noastre.

II. Profil organizațional și structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii

Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM) este o autoritate administrativă subordonată Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 140/2001, are misiunea de a asigura aplicarea legislației în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă. ISM este abilitat să exercite controlul de stat în aceste domenii, precum și asupra activității agențiilor private de plasare a forței de muncă și a intermediarilor nelicențiați.

În subordinea Inspectoratului funcționează 10 inspecții teritoriale de muncă — subdiviziuni fără personalitate juridică — care acoperă întreg teritoriul național. Acestea își desfășoară activitatea în

următoarele localități: Bălți, Cahul, Călărași, Căușeni, Chișinău, Cimișlia, Drochia, Edineț, Orhei și UTA Găgăuzia.

Personalul aparatului central și al inspecțiilor teritoriale este compus din inspectori de muncă, alți specialiști funcționari publici, precum și personal de deservire tehnică și auxiliar. În calitate de funcționari publici, inspectorii de muncă beneficiază de stabilitate în funcție și de independență față de orice schimbare guvernamentală sau influențe externe neprevăzute, conform legislației în vigoare.

Încadrarea în cadrul Inspectoratului se face în conformitate cu Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, pe baza evaluării aptitudinilor și capacității candidaților de a îndeplini sarcinile specifice funcției. Funcția de inspector de muncă poate fi ocupată de persoane cu studii universitare de licență sau studii superioare de lungă durată finalizate cu diplomă de licență ori echivalentă, în domenii precum: științe ingineresti, științe juridice sau științe economice.

În exercitarea atribuțiilor legale, inspectorii de muncă sunt investiți cu exercițiul autorității publice și beneficiază de protecția oferită de lege în această calitate

Structura de personal la data de 31 decembrie 2024

<i>Institutia</i>	<i>Nr. de posturi</i>			<i>Nr. de inspectori de muncă ocupate (inclusiv conducere)</i>			<i>Alte categorii de personal ocupate</i>		
	<i>Anul 2022</i>	<i>Anul 2023</i>	<i>Anul 2024</i>	<i>Anul 2022</i>	<i>Anul 2023</i>	<i>Anul 2024</i>	<i>Anul 2022</i>	<i>Anul 2023</i>	<i>Anul 2024</i>
<i>Aparatul central al Inspectoratului de Stat al Muncii</i>	25	26	25	8	8	11	10	9	7
<i>ITM-uri</i>	79	58	57	65	55	54	-	-	-
<i>Total</i>	104	84	83	73	63	65	10	9	7

În Aparatul central activează:

<i>Nr. or.</i>	<i>Statutul funcției</i>	<i>Nr. de inspectori de muncă ocupate (inclusiv conducere)</i>			<i>Nr. de inspectori de muncă ocupate (inclusiv conducere)</i>			<i>Nr. de inspectori de muncă ocupate (inclusiv conducere)</i>		
		<i>2022</i>			<i>2023</i>			<i>2024</i>		
		<i>total</i>	<i>bărbați</i>	<i>femei</i>	<i>total</i>	<i>bărbați</i>	<i>femei</i>	<i>total</i>	<i>bărbați</i>	<i>Femei</i>
1.	<i>demnitate publică</i>	-			1	1				
2.	<i>funcționar public de nivel superior</i>							1	1	
2.	<i>funcționari publici conducere</i>	7	4	3	5		5	7	1	6
3.	<i>funcționari publici execuție</i>	11	5	6	11	3	8	9	-	9
4.	<i>unitate personal auxiliar</i>	1		1	1		1	1	-	1

În Inspecțiile Teritoriale de Muncă activează:

Nr. or.	Statutul funcției	Nr. de <u>inspector</u> i de muncă ocupate (inclusiv conducere)			Nr. de <u>inspector</u> i de muncă ocupate (inclusiv conducere)			Nr. de <u>inspector</u> i de muncă ocupate (inclusiv conducere)		
		2022			2023			2024		
		total	bărbați	femei	total	bărbați	femei	total	bărbați	femei
1.	funcționari publici conducere	11	10	1	9	6	3	10	6	4
2.	funcționari publici execuție	54	42	12	46	34	12	44	33	11

III. Pregătirea și perfecționarea profesională a personalului

O prioritate fundamentală în consolidarea sistemului de inspecție a muncii o reprezintă asigurarea formării inițiale și continue a inspectorilor de muncă, a personalului de conducere și a altor categorii de angajați din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM).

Astfel, pe parcursul anului 2024, inspectorii de muncă au beneficiat de instruiți și ghidări metodologice, workshopuri, precum și de schimburi de experiență cu Inspecțiile Muncii din state membre ale Uniunii Europene (Portugalia, Olanda), în scopul preluării bunelor practici și consolidării capacităților instituționale. Aceste activități au vizat îmbunătățirea instrumentelor utilizate în inspecțiile de muncă, combaterea muncii nedeclarate și dezvoltarea formelor de colaborare internațională.

Pentru dezvoltarea competențelor și creșterii performanțelor profesionale ale personalului, pe parcursul anului 2024, un număr total de 71 de salariați au participat la diverse programe de perfecționare profesională. Dintre aceștia, 28 sunt angajați ai aparatului central al ISM, iar 43 provin din cadrul inspecțiilor teritoriale de muncă. În total, 66 de participanți au fost inspectorii de muncă, iar 5 au reprezentat alte categorii de personal.

Programele de instruire desfășurate au inclus următoarele teme:

- Consolidarea drepturilor de muncă în Republica Moldova – 50 de participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane – 40 de participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- Identificarea discriminării pe bază de gen la locul de muncă – 20 de participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- Integrarea profesională a funcționarilor publici debutanți – 1 participant (funcționar debutant);
- Prevenirea și eradicarea violenței la locul de muncă – 20 de participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- Workshop privind proiectul codului de conduita al funcționarilor publici – 20 participanți;
- Workshop privind Planificarea strategică a conformității pentru Inspectoratul de Stat al Muncii 25 participanți
- Practici și provocări în asigurarea garanțiilor legale ale persoanelor refugiate din Ucraina în procesul de integrare pe piața muncii – 7 participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- Managementul resurselor umane – 1 participant;
- Combaterea muncii nedeclarate – 20 de participanți (inspectorii de execuție și de conducere);
- HR Management – 1 participant;
- Tinerii sindicaliști: strategii organizaționale pentru coeziunea echipei, inteligența emoțională și tehnici de gestionare a stresului în activitatea profesională – 1 participant.

Programele de formare profesională au fost furnizate de următoarele instituții și organizații partenere:

- Consiliul Europei pentru Moldova;
- Organizația Internațională a Muncii (OIM).
- Organizația Internațională a Migrației (OIM);
- Academia de Administrare Publică;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

- Camera de Comerț Americană;
- Avocatul Poporului;
- Federația ”SINDICONS”
- Proiectul EU4 Gender Equality Held Desk.

În perioada **25–28 martie 2024**, în cadrul Proiectului „*Suportul UE pentru o piață a muncii mai incluzivă în Republica Moldova*”, **Organizația Internațională a Muncii (OIM)** a organizat o **vizită de studiu** în incinta oficiului central al **Autorității pentru Condiții de Muncă (ACT)** din **Lisabona, Portugalia**.

Vizita a avut ca temă „**Schimb de bune practici și cunoștințe privind opțiunile de consolidare a capacităților inspectorilor de muncă**”, având drept obiectiv principal:

- familiarizarea participanților cu mecanismele și instrumentele utilizate de ACT în **combaterea muncii nedeclarate**;
- identificarea formelor eficiente de **colaborare instituțională**;
- explorarea modalităților de aplicare a **instrumentelor moderne de inspecție a muncii**;
- valorificarea **lecțiilor învățate** din experiența unei țări membre a Uniunii Europene.

Scopul vizitei a fost de a consolida cunoștințele și capacitățile instituționale ale inspectorilor de muncă din Republica Moldova, prin preluarea bunelor practici europene, acumularea de noi experiențe, perfecționare profesională și dezvoltarea unei perspective moderne în ceea ce privește inspecția muncii.

Echipa de participare a fost formată din **11 experți în domeniul muncii**, inclusiv:

- **6 angajați ai Inspectoratului de Stat al Muncii**;
- reprezentanți ai **Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova**;
- reprezentanți ai **Organizației Internaționale a Muncii (OIM)** și ai **Uniunii Europene (UE)**.

În perioada **16-17 octombrie 2024**, 2 reprezentanți ai Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) și ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS), împreună cu delegați din alte țări ale Uniunii Europene, au participat la o vizită de studiu desfășurată la Haga. Evenimentul a fost organizat de Autoritatea Națională a Muncii din Olanda, în colaborare cu Autoritatea Europeană a Muncii (ELA).

Scopul vizitei a fost schimbul de informații și bune practici privind strategiile, metodele și instrumentele utilizate în Olanda pentru combaterea muncii nedeclarate.

Temele abordate în cadrul vizitei au inclus:

- Instrumente de auto-inspecție destinate angajatorilor și alte măsuri aplicate de autoritățile olandeze pentru sprijinirea conformității acestora;
- Utilizarea analizei riscurilor și a unei abordări sistematizate pentru luarea deciziilor în combaterea muncii nedeclarate;
- Instrumente de intervenție menite să ajute inspectorii de muncă să identifice grupurile-țintă implicate în munca nedeclarată, să înțeleagă cauzele neconformității și să propună măsuri adecvate;
- Abordarea sistematică a Autorității Naționale a Muncii din Olanda în combaterea muncii nedeclarate în rândul lucrătorilor imigranți, în special prin agențiile de muncă temporară din industria de procesare a cărnii;
- Inspecții comune efectuate de autoritățile din Olanda și Germania.

Aceste vizite de studiu au reprezentat un pas important în procesul de aliniere a practicilor naționale la standardele europene în domeniul inspecției muncii și a contribuit la consolidarea dialogului internațional în domeniul protecției drepturilor lucrătorilor.

Prin participarea activă la aceste programe de instruire, Inspectoratul de Stat al Muncii își reafirmă angajamentul pentru profesionalizarea continuă a personalului, în vederea asigurării unei inspecții a muncii eficiente, moderne și orientate spre protejarea drepturilor lucrătorilor.

IV. Alocarea mijloacelor financiare

Potrivit datelor raportului financiar, veniturile totale înregistrate în perioada de raportare au fost de **27.627.187,62 lei**, provenind din diverse surse de finanțare. Finanțarea principală a fost realizată prin alocări bugetare în valoare de **23.472.703,15 lei**, reprezentând sursa principală a veniturilor. Încasările din prestarea serviciilor cu plată au totalizat **15.206,40 lei**, iar veniturile provenite din realizarea materialelor au însumat **10.500,00 lei** (DT419220 Ct149100).

Categoriea	Aprobat 2024	Precizat pe an 2024	Executat 2024	Executat față de precizat 2024	Executat 2023	Executat anul 2024 față de anul 2023
				%		%
Încasări de la prestarea serviciilor cu plata	26 400,00	26 400,00	15 510,00	58,75	13 090,30	118,48
Finanțare de la buget	22 013 300,00	24 022 384,00	23 462 203,15	97,67	22 224 309,14	105,57
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	14 331 500,00	15 827 100,00	15 827 100,00	100	12 548 065,45	126,13
Alte plăți	0	3 300,00	2 599,33	78,77	0	0
Contribuții de asigurări sociale de stat obligator	4 142 600,00	4 588 200,00	4 588 200,00	100	3 637 078,01	126,15
Servicii informaționale	349 200,00	153 240,00	153 240,00	100	120 770,00	126,89
Servicii de telecomunicații	73 600,00	65 360,00	65 360,00	100	50 412,99	129,65
Servicii de locațiune	1 247 600,00	1 419 600,00	1 029 745,54	72,54	969 494,43	106,21
Servicii de transport	132 000,00	132 000,00	131 905,32	99,93	104 541,39	126,18
Servicii de reparații curente	119 200,00	248 800,00	220 832,02	88,76	198 543,53	111,23
Deplasări de serviciu în interiorul țării	40 000,00	18 976,00	6 209,00	32,72	26 038,60	23,85
Deplasări de serviciu peste hotare	0	10 824,00	10 823,18	99,99	0	0
Servicii poștale si curierat	6 000,00	5 215,00	2 988,00	57,3	2 940,00	101,63
Servicii neatribuite altor aliniate	0	785	785	100	1 920,00	59,1
Indemnizații la încetarea acțiunii contract	80 000,00	97 800,00	90 200,00	92,23	3 536 987,65	2,55
Indemn pentru incapacitatea temporară de muncă	100 000,00	127 500,00	119 631,48	93,83	90 482,63	132,21
Alte plăți asociate cu bursele	0	6 038,00	6 037,50	99,99	0	0
Plăți aferente documentelor executorii cu executare	0	17 500,00	10 780,00	61,6	0	0
Procurarea mașinilor și utilajelor	0	0	0	0	39 743,00	0
Procurarea combustibilului, carburant lubrifiant	1 079 000,00	1 072 285,00	967 493,88	90,23	641 094,42	150,91

Procurarea pieselor de schimb	115 000,00	2 641,00	2 641,00	100	75 720,00	3,49
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechiz	194 000,00	200 000,00	199 995,50	100	122 407,34	163,39

În plus, s-au înregistrat mijloace fixe primite cu titlul gratuit, în valoare de **856.767,10 lei**, înregistrate de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale. De asemenea, donațiile voluntare înregistrate de la **I.P. Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale** au însumat **3.261.510,97 lei**. O altă sursă de venit o reprezintă înregistrarea fierului uzat în valoare de **10.500,00 lei** (Dt339190 Ct149900), evidențiat conform documentelor contabile.

Executarea bugetului Inspectorului de Stat al Muncii pentru anul 2024

Potrivit datelor Raportului privind executarea bugetului Inspectoratului de Stat al Muncii, bugetul aprobat pentru anul 2024 a fost în sumă de **27.627,2 mii lei**. Cheltuielile de casă totale au constituit **23.488,2 mii lei**, având un nivel de executare de **97,67%** în raport cu planul precizat.

Conform statelor de personal aprobate pentru anul 2024, numărul total al salariaților Inspectoratului de Stat al Muncii a fost de 84 unități. Conform modificărilor aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2013 privind organizarea și funcționarea ISM, efectivul-limită aprobat al instituției s-a modificat la 83 unități, însă la sfârșitul perioadei de raportare, efectivul real de personal era de 74 unități, cu 9 funcții vacante. Salarizarea personalului s-a efectuat conform prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar. Totalul cheltuielilor efectuate în perioada de raportare este de **25.208.602,24 lei**, din care cea mai mare pondere o reprezintă **cheltuielile salariale și contribuțiile de asigurări sociale**, care au totalizat **20982038,02 lei**, urmate de alte cheltuieli specifice activității instituției.

Analiza alocațiilor destinate ISM, denotă că execuția bugetară a fost dominată de cheltuielile cu personalul, care au fost acoperite integral de **100%**, inclusiv contribuțiile sociale. Totodată, cheltuielile pentru **servicii informaționale și telecomunicații** au fost executate în totalitate. Cheltuielile pentru **servicii de locațiune** au fost executate în proporție de **72,54%**. De asemenea, s-au efectuat cheltuieli semnificative pentru **servicii de transport (99,93%)** și **servicii de reparații curente (88,76%)**. În ceea ce privește **activele nefinanciare**, nivelul de executare a fost de **92,10%**, cele mai mari sume fiind alocate pentru combustibil și lubrifianți (90,23% din suma planificată) urmate de **materiale de uz gospodăresc (100%)** și **piese de schimb (100%)**.

Alocarea mijloacelor financiare pentru modernizarea și consolidarea capacităților instituționale ale Inspectoratului de Stat al Muncii

Una dintre direcțiile esențiale ale reformei în domeniul inspecției muncii vizează modernizarea sistemului, prin dotarea cu echipamente tehnice performante și dezvoltarea de programe și sisteme informaționale avansate. Această reformă este implementată cu sprijinul partenerilor externi, precum Uniunea Europeană (UE), Organizația Internațională a Muncii (OIM) și Banca Mondială, care contribuie semnificativ prin asistență financiară și tehnică.

În acest context, în anul 2024 a fost lansat un nou proiect finanțat de Uniunea Europeană, în valoare de 2 milioane de euro. Proiectul are o durată de doi ani și este destinat susținerii dezvoltării instituționale a Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) și a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Prin acest sprijin financiar se urmărește consolidarea capacităților de intervenție, eficientizarea proceselor și îmbunătățirea serviciilor oferite de aceste instituții.

Totodată, cu susținerea Băncii Mondiale, a fost realizată o investiție semnificativă în infrastructura logistică a ISM, prin achiziționarea unui lot de cinci autoturisme de model Dacia Duster și 60 de laptopuri de ultimă generație. Aceste echipamente vor contribui direct la eficientizarea activității inspectorilor de muncă în teritoriu, sporind mobilitatea, operativitatea și calitatea inspecțiilor desfășurate.

Pentru a crește transparența și eficiența activităților instituționale, la data de 30 septembrie 2024, în cadrul proiectului „Sprijinul UE pentru o piață a muncii mai incluzivă în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Organizația Internațională a Muncii, Inspectoratului de Stat al Muncii i-a fost donat un set de 30 de camere video corporale, împreună cu echipamentele conexe necesare utilizării acestora.

Această donație are drept scop consolidarea capacităților operaționale ale ISM prin furnizarea unui instrument suplimentar de monitorizare, în special în cadrul inspecțiilor inopinate. Măsura vine în sprijinul aplicării prevederilor legale intrate în vigoare la 1 martie 2023, care conferă inspectorilor de muncă dreptul de a efectua controale neanunțate asupra activităților agenților economici.

Utilizarea camerelor video contribuie, totodată, la îmbunătățirea procesului de analiză a riscurilor, promovarea politicilor interne de integritate, precum și la creșterea nivelului de profesionalism și transparență în activitatea desfășurată de inspectorii de muncă.

V. Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii

5.1 Cadrul legal de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii se definește prin:

- Cadrul legal de reglementare a activității de inspecție în domeniul muncii (organizare, obiective, atribuții, proceduri, instrumente, mecanisme, funcționare);
- Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul muncii.

La rândul său, acestea au fost divizate în câte două categorii – „Acte internaționale” și „Acte naționale”. Categoria actelor internaționale a fost constituită din declarații, directive, convenții, ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, recomandări și protocoale, iar categoria actelor naționale reprezintă legi, hotărâri de guvern, regulamente și alte reglementări, emise în Republica Moldova.

Structura și componentele cadrului legal aferent Inspectoratului de Stat al Muncii este reprezentată în anexa nr. 1

5.2 Propuneri și modificări ale actelor normative

Pe parcursul anului 2024, Inspectoratul de Stat al Muncii a informat Ministerul Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele în desfășurarea activităților de inspecție, precum și în aplicarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă. În vederea realizării Programului de activitate pentru anul 2024, Inspectoratul de Stat al Muncii și-a adus contribuția la coordonarea, promovarea și modificarea unor norme din legislația muncii și activității de control. În acest sens, reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat la ședințele grupului de lucru privind elaborarea proiectului de modificare a Codului Muncii, legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Codului Contravențional, etc.

Pe parcursul anului 2024, în Republica Moldova au fost adoptate, modificate și completate acte normative aplicabile în domeniul muncii:

1. Legea nr. 95 din 25.04.2024 pentru modificarea unor acte normative, prin care a fost modificată Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat;
2. Hotărârea Guvernului nr. 342 din 15.05.2024, prin care a fost aprobat Regulamentul privind regimul de muncă al echipajului navei;
3. Legea nr. 241 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse modificări la art. 124¹, 127 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;
4. Legea nr. 452 din 28.12.2023 cu privire la modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse modificări la art. 353 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, art. 448, 451³, 468, 476 din Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;
5. Legea nr. 47 din 14.03.2024, cu privire la modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse modificări la art. 118 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
6. Legea nr. 46 din 14.04.2024 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse modificări la art. 1, 46, 48, 55, 78, 101, 103, 104, 110, 111, 114, 123¹, 143 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, art. 55¹ din Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 ;
7. Legea nr. 302 din 26.10.2023, pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse modificări la art. 58, 59, 63² din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj;

VI. Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă și migrației în muncă

6.1 Misiuni și responsabilități

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii pe parcursul anului de gestiune a fost orientată spre realizarea obiectivelor în conformitate cu Programul său de activitate pentru anul 2024, pentru realizarea indicatorilor de performanță din Planul de acțiuni pentru anul 2024 și prevederile cadrului legal de specialitate. Pentru asigurarea aplicării actelor normative din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă au fost întreprinse activități de inspecție în vederea prevenirii și combaterii neconformităților din domeniul muncii și au fost desfășurate acțiuni de colaborare cu alte autorități cu atribuții de control de stat.

Conform cadrului legal, în realizarea misiunii sale Inspectoratul de Stat al Muncii exercită următoarele atribuții:

- a) analiza riscurilor, planificarea și controlul respectării de către angajatori a normelor de securitate și sănătate în muncă, a dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul migrației de muncă;
- b) cercetarea, în modul stabilit de Guvern, a accidentelor de muncă;
- c) participarea la elaborarea și modificarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă;
- d) prezentarea, după necesitate, Ministerului Muncii și Protecției Sociale a propunerilor de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- e) acordarea, la solicitare, a consultanței în mod gratuit și a asistenței metodologice în procesul de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților, precum și a altor persoane interesate în aplicarea legislației în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- f) examinarea petițiilor de la persoane fizice și juridice;
- g) organizarea și efectuarea instruirii inițiale și continue a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire;
- h) participarea, în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor, la examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control de stat;

- i) examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate, de salariați și de alte persoane împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control;
- j) colaborarea cu patronatele și sindicatele, în conformitate cu acordul comun al părților;
- k) colaborarea cu organele similare din alte state la realizarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul de competență;
- l) exercitarea altor atribuții prevăzute de actele normative.

Inspectoratul de Stat al Muncii asigură transparența și încrederea între cetățeni și funcționarii publici, oferind acces liber la informațiile de interes public prin pagina web și panourile informative din inspecțiile teritoriale.

În conformitate cu prevederile Codului administrativ au fost examinate petiții despre încălcarea cadrului legal din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă parvenite de la cetățeni, din partea agenților economici și altor autorități publice. Au fost desfășurate acțiuni pentru prevenirea, combaterea și constatarea ilegalităților din domeniul muncii, inclusiv identificarea și combaterea muncii nedeclarate. Au fost derulate acțiuni de informare, consultare și sensibilizare a celor interesați.

În contextul respectării cadrului legal, au fost examinate corectitudinea întocmirii la nivel de unitate a contractelor colective de muncă și evidența lor. Au fost întreprinse măsuri de consolidare a capacităților profesionale ale inspectorilor de muncă.

6.2 Activitatea de inspecție

Acțiuni de control

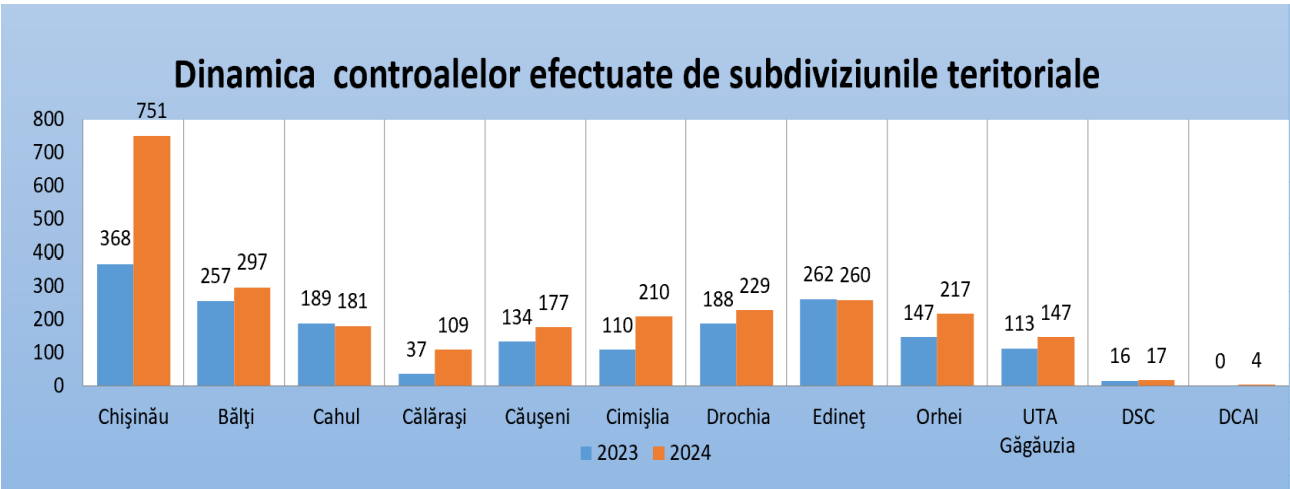
Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiviziunile sale teritoriale, în anul 2024 a realizat 2599 controale privind respectarea legislației și ale altor acte normative în domeniul muncii, din care 1267 în domeniul raporturilor de muncă, 46 în domeniul securității și sănătății în muncă și 1269 complexe (ambele domenii), 17 în domeniul migrației în muncă. Au fost întreprinse controale la unități cu un număr de 156.581 salariați, din care 78.902 femei, persoane cu dizabilități 1450 și 364 minori.

În sectorul public au fost efectuate 325 controale și în sectorul real – 2244 controale, inclusiv 30 controale la persoane fizice. Din numărul total de controale -1208 au fost planificate, 1391- inopinate.

Repartizarea numărului total de controale după domeniul de activitate se prezintă după cum urmează:

- 509 controale la unități ce desfășoară activități comerciale;
- 133 controale la instituții din domeniul învățământului;
- 408 controale la unități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 398 controale la unități ce prestează alte activități de servicii;
- 116 controale la instituții din domeniul administrației publice;
- 203 controale la unități din ramura industriei prelucrătoare;
- 230 controale la unități din ramura de transport;
- 60 controale la unități din domeniul sănătății;
- 176 controale la unități din ramura de construcție;
- 168 controale la unități din domeniul de cazare și alimentație publică;
- 19 controale la unități din domeniul producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat;
- 67 controale la unități din domeniul distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor și activități de contaminare;
- 10 controale la unități din domeniul industriei extractive;
- 12 controale la unități din domeniul artei activităților de recreere și agrement;
- 44 controale la instituții din domeniul serviciilor administrative și activități servicii suport;
- 5 control la unități ce prestează activități financiare și asigurări;
- 35 controale la unități din domeniul informații și comunicații;
- 3 controale la instituții din domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice;
- 2 control la unitate din domeniul tranzacțiilor imobiliare

- 1 control la activități ale gospodăriilor casnice în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor casnice de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu.

Indicatorii referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și la numărul controalelor efectuate de inspectorii de muncă sunt reflectați în anexele nr.2, nr.3 și nr.4 la prezentul Raport.

Prin prisma criteriilor de licențiere stabilite la art. 58 din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, pe parcursul anului 2024 au fost efectuate 55 de verificări la întreprinderi care au solicitat de la Agenția Servicii Publice perfectarea licenței pentru activitatea legată de plasarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii în străinătate.

Pentru încălcările minore constatate în cadrul controalelor au fost emise prescripții în conformitate cu prevederile Legii 131/2012 privind controlul de stat, în baza cărora au fost recomandate și indicate modalitățile de înlăturare a încălcărilor.

Pentru încălcările grave, care cad sub incidența Codului contravențional, angajatorilor și persoanelor cu funcție de răspundere a acestora, de către inspectorii de muncă le-au fost întocmite 597 planuri de remediere, în conformitate cu prevederile art. 46¹ din Codul Contravențional stabilind termeni de conformare cu cerințele legislației. În cazul neconformării angajatorilor la rigorile legale, au fost încheiate și înaintate instanței de judecată spre examinare 24 procese verbale cu privire la contravenție.

Ca rezultat al examinării cazurilor contravenționale (21 procese verbale cu privire la contravenție), de către instanța de judecată au fost aplicate sancțiuni în valoare de 174500 lei.

Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți

În contextul verificării modului și termenilor de achitare a salariilor, de către inspectorii de muncă pe parcursul anului 2024, din numărul total de controale, la 405 de unități au fost depistate restanțe la plata salariilor și neachitarea altor plăți salariale în sumă de 201.744.420 lei față de 4966 angajați, din care 2.408 femei și 50 persoane cu dizabilități. De către inspectorii de muncă au fost emise prescripții și stabiliți termeni de lichidare a restanțelor salariale și achitarea altor categorii de plăți.

Ulterior, pentru stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat, neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare și încălcarea intenționată a termenelor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, în temeiul articolelor 55 alin.1 lit. f), 55 alin.3 lit. b) și d), 57 alin.(1) și alin.(2) din Codul contravențional al Republicii Moldova au fost încheiate procese-verbale cu privire la contravenție, care au fost înaintate spre examinare instanței de judecată.

Urmare a acțiunilor inspectorilor de muncă, de către angajatori au fost achitate plăți salariale restante în sumă de 22.015.899,94 lei. Repartizarea după genul de activitate a restanțelor salariale și neachitarea altor plăți pentru salariați de către agenții economici este prezentată în următorul tabel.

Suma datoriilor salariale și neachitarea altor plăți, cu repartizarea pe genuri de activitate, stabilite în urma activităților de control în anul 2024 în comparație cu anul precedent

Nr. d/o	Genul de activitate	Suma restantă, (lei) 2023	Suma restantă, (lei) 2024
1	Agricultură, silvicultură și pescuit	643.766	6.942.223
2	Industria extractivă	15.800	-
3	Industria prelucrătoare	510.999	802.633
4	Energie electrică, termică, gaze, apă caldă	4.215	454
5	Distribuția apei, salubritate	449.975	3.611.375
6	Construcții	4.236.664	3.601.454
7	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	3.818.287	3.436.523
8	Transport și depozitare	108.232.258	160.696.731
9	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	12.831	21.311
10	Administrația publică	157.701	12.810.122
11	Învățământ	73.600	701.537
12	Sănătate și asistență socială	911.774	3.316.866
13	Arta, activități de recreere și de agrement	38.123	-
14	Alte activități de servicii	96.824	2.965.271
15	Activități de cazare și alimentație publică	-	193.173
16	Informații și telecomunicații	-	2.644.747
	Total	119.202.817	201 744 420

Munca nedeclarată

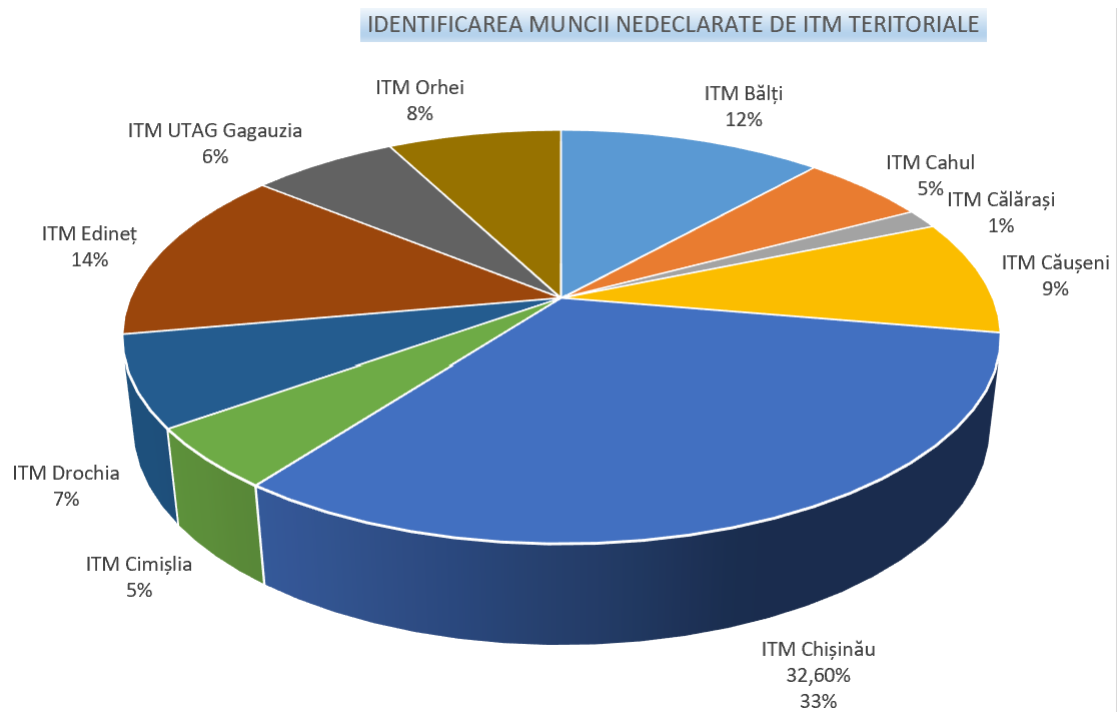
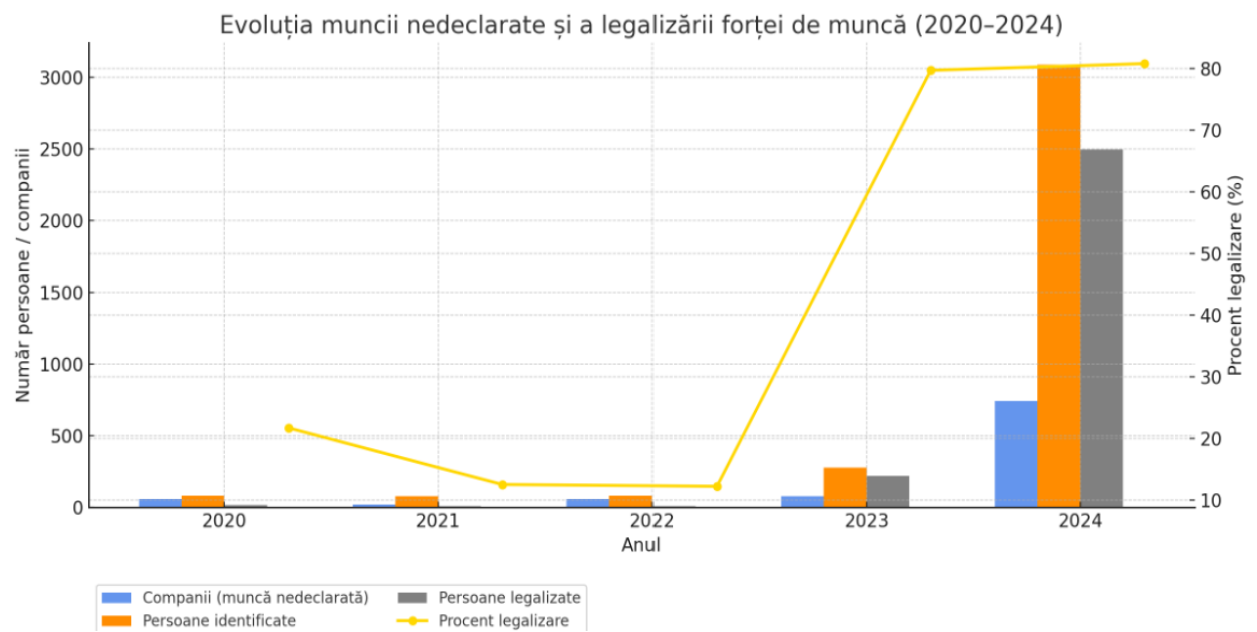
Combaterea muncii nedeclarate reprezintă unul dintre obiectivele principale ale Inspectoratului de Stat al Muncii. În acest sens, instituția a întreprins o serie de măsuri orientate spre prevenirea, depistarea și determinarea angajatorilor să se conformeze cerințelor legale în vigoare. Scopul final al acestor acțiuni constă în creșterea numărului de angajați încadrați în baza unui contract individual de muncă, contribuind astfel la reducerea riscurilor asociate practicii muncii nedeclarate.

Rezultatele pentru anul 2024

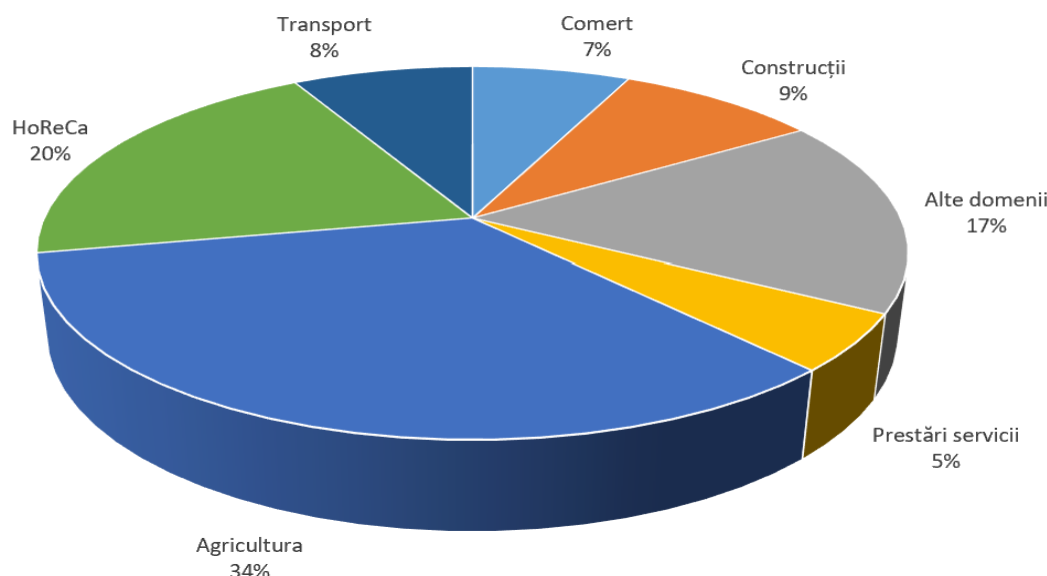
Pe parcursul anului 2024, Inspectoratul de Stat al Muncii a desfășurat multiple acțiuni în cadrul campaniei naționale de combatere a muncii nedeclarate. În urma acestor activități, au fost identificate 3.088 de cazuri în 741 de companii, dintre care 2.496 au fost legalizate, reflectând eforturile semnificative de conformare ale angajatorilor.

Situația este prezentată în tabelul de mai jos.

Perioada controalelor (planificate și inopinante)	Număr total de companii verificate	Număr total companii la care a fost constat munca nedeclarată		Număr total de persoane verificate	Numărul total de persoane identificate : munca nedeclarată		Număr total de persoane legalizate (încheiate contracte) ¹	Procentul de persoane legalizate
		nr.	%		nr.	%		
01.01.2024 - 04.02.2024	27	4	14,8%	148	6	4,1%	0	0,0%
05.02.2024 - 11.02.2024	23	3	13,0%	72	8	11,1%	5	62,5%
12.02.2024 - 18.02.2024	48	5	10,4%	1065	10	0,9%	3	30,0%
19.02.2024 - 25.02.2024	41	3	7,3%	149	9	6,0%	0	0,0%
26.02.2024 - 03.03.2024	68	13	19,1%	404	35	8,7%	14	40,0%
04.03.2024 - 10.03.2024	37	8	21,6%	199	25	12,6%	12	33,0%
11.03.2024 - 17.03.2024	63	13	20,6%	527	32	6,1%	27	84,4%
18.03.2024 - 24.03.2024	57	13	22,8%	475	40	8,4%	19	47,5%
25.03.2024 - 31.03.2024	77	17	22,1%	463	50	10,8%	33	66,0%
01.04.2024 - 07.04.2024	45	9	20,0%	312	41	13,1%	26	63,4%
08.04.2024 - 14.04.2024	52	9	17,3%	303	23	7,6%	18	78,3%
15.04.2024 - 21.04.2024	69	11	15,9%	417	60	14,4%	15	25,0%
22.04.2024 - 28.04.2024	61	12	19,7%	403	72	17,9%	23	31,9%
29.04.2024 - 05.05.2024	35	4	11,4%	365	25	6,8%	8	32,0%
06.05.2024-10.05.2024	15	3	20,0%	40	6	15,0%	16	266,7%
14.05.2024-17.05.2024	34	5	14,7%	195	38	19,5%	24	63,2%
20.05.2024-24.05.2024	54	9	16,7%	254	37	14,6%	12	32,4%
27.05.2024-31.05.2024	51	9	17,6%	289	34	11,8%	6	17,6%
03.06.2024-07.06.2024	30	9	30,0%	224	43	19,2%	19	44,2%
10.06.2024-14.06.2024	44	6	13,6%	302	14	4,6%	1	7,1%
17.06.2024-21.06.2024	40	10	25,0%	425	35	8,2%	64	182,9%
24.06.2024-28.06.2024	56	18	32,1%	417	81	19,4%	58	71,6%
01.07.2024-05.07.2024	40	9	22,5%	219	36	16,4%	25	69,4%
08.07.2024-12.07.2024	52	31	59,6%	315	89	28,3%	23	25,8%
15.07.2024-19.07.2024	55	17	30,9%	476	50	10,5%	20	40,0%
22.07.2024-26.07.2024	50	19	38,0%	466	95	20,4%	88	92,6%
29.07.2024-02.08.2024	45	14	31,1%	511	58	11,4%	40	69,0%
05.08.2024-09.08.2024	43	20	46,5%	422	73	17,3%	137	187,7%
12.08.2024-16.08.2024	54	24	44,4%	377	109	28,9%	103	94,5%
19.08.2024-23.08.2024	54	21	38,9%	374	110	29,4%	121	110,0%
26.08.2024-30.08.2024	40	18	45,0%	342	82	24,0%	61	74,4%
02.09.2024-06.09.2024	36	17	47,2%	674	97	14,4%	58	59,8%
09.09.2024-13.09.2024	53	23	43,4%	573	84	14,7%	123	146,4%
16.09.2024-20.09.2024	48	18	37,5%	258	58	22,5%	28	48,3%
23.09.2024-27.09.2024	56	29	51,8%	431	114	26,5%	67	58,8%
30.09.2024 - 04.10.2024	41	31	75,6%	305	136	44,6%	106	77,9%
07.10.2024-11.10.2024	60	31	51,7%	466	180	38,6%	202	112,2%
14.10.2024-18.10.2024	62	34	54,8%	645	171	26,5%	155	90,6%
21.10.2024-25.10.2024	64	30	46,9%	534	136	25,5%	139	102,2%
28.10.2024-01.11.2024	20	5	25,0%	398	15	3,8%	15	100,0%
04.11.2024-08.11.2024	40	21	52,5%	304	84	27,6%	57	67,9%
11.11.2024-15.11.2021	66	24	36,4%	482	84	17,4%	110	131,0%
18.11.2024-22.11.2024	57	20	35,1%	766	93	12,1%	81	87,1%
25.11.2024-29.11.2024	70	23	32,9%	659	112	17,0%	81	72,3%
02.12.2024-06.12.2024	51	25	49,0%	689	111	16,1%	117	105,4%
09.12.2024-13.12.2024	55	24	43,6%	1097	95	8,7%	84	88,4%
16.12.2024-20.12.2024	60	20	33,3%	888	92	10,4%	52	58,5%
Total 2024:	2299	741	32,2%	20119	3088	15,3%	2496	80,8%

IDENTIFICAREA MUNCII NEDECLARATE PE DOMENII DE ACTIVITATE

Cele mai mari ponderi ale muncii nedeclarate sunt înregistrate în agricultură (34%) și în domeniul HoReCa – hoteluri, restaurante și catering (20%). Aceste valori pot fi explicate prin caracteristicile structurale ale acestor sectoare. În agricultură, natura sezonieră a activității impune o cerere crescută de forță de muncă temporară, ceea ce determină mulți angajatori să recurgă la forme informale de angajare pentru a evita costurile și procedurile administrative. Totodată, activitățile agricole se desfășoară adesea în zone rurale, mai puțin accesibile autorităților de control, unde populația este mai vulnerabilă din punct de vedere economic și social. În sectorul HoReCa, munca nedeclarată este favorizată de fluctuația mare a personalului, programul neregulat de lucru și practica frecventă a remunerării parțiale sau integrale „la negru”. Ambele domenii se confruntă cu un grad redus de conformare fiscală și o cultură organizațională în care angajarea formală este percepută ca o povară. Pentru reducerea fenomenului, se impun măsuri integrate care să includă atât intensificarea controalelor, cât și politici de sprijin pentru angajatorii care respectă legislația muncii.

Munca minorilor

Protecția muncii minorilor este o prioritate pentru asigurarea unui mediu de lucru sigur, legal și favorabil dezvoltării lor personale și profesionale

Pe parcursul anului 2024, inspecțiile teritoriale de muncă au identificat un număr de **364 de persoane cu vârsta de până la 18 ani** admise la muncă în diverse domenii de activitate. Cea mai mare concentrare de minori angajați

s-a înregistrat în capitală, fapt explicabil prin densitatea sporită a companiilor și a forței de muncă în această zonă.

Aspecte identificate:

- 76 de minori au fost identificați prestând activitate fără contract individual de muncă, fiind implicați în muncă nedeclarată.

Dintre aceștia:

- 43 au lucrat în **comerțul cu amănuntul** (restaurante, alimentație),
- 13 în **prestarea serviciilor**,
- 12 ca **lucrători auxiliari**,
- 6 în **agricultură**,
- 2 în **prelucrarea metalelor**.
- **5 minori** au fost angajați **fără efectuarea examenului medical preventiv**, în contradicție cu prevederile art. 253 din **Codul muncii**, ce stipulează obligativitatea evaluării stării de sănătate pentru tinerii care muncesc. Toți aceștia activau în comerț.
- 1 minor cu **handicap sever** angajat în domeniul **producției de îmbrăcăminte** nu a beneficiat de **concediul anual de 40 de zile**, așa cum prevede **art. 39 alin. (1)** din Legea nr. 60/2012.

Aceste date evidențiază necesitatea stringentă a **supravegherii stricte a angajării minorilor**, având în vedere vulnerabilitatea lor crescută la abuzuri, exploatare și la încălcări ale drepturilor fundamentale în muncă.

Inspectoratul de Stat al Muncii va monitoriza în continuare respectarea dreptului la muncă a persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, pentru a preveni orice formă de abuz, exploatare sau încălcare a legislației în vigoare.

Persoanele cu dizabilități în anul 2024

În vederea asigurării modului de aplicare a prevederilor art.34 al Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pe parcursul anului 2024, de către inspectorii de muncă au fost monitorizate 264 unități cu un efectiv de 20 și mai multe persoane cu un număr de **26413** de salariați în total. Astfel din totalul de întreprinderi monitorizate, s-au constatat următoarele:

- **488** de locuri pentru persoane cu dizabilități rezervate;
- **597** de persoane cu dizabilități angajate
- **167** nu au informat Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- **97**au informat ANOFM
- **138** registre prezente la angajatori
- **126** lipsa registrelor la angajatori

Examinarea petițiilor

Prin petiție în sensul prevederilor Codului administrativ, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată autorității publice de către o persoană fizică sau juridică.

În anul 2024 unitățile structurale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au examinat cereri parvenite de la persoane fizice și 1148 sesizări de la persoane juridice, prin care au fost invocate aspecte privind nerespectarea cadrului legal din domeniul muncii. Petiționarii au fost informați despre rezultatele examinării petițiilor în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute de legislația națională în vigoare.

Cele mai frecvente probleme abordate în petițiile parvenite de la cetățeni sunt următoarele:

1. Utilizarea muncii nedeclarate, neîncheierea contractului individual de muncă – 42,2 %
2. Alte probleme-18,5 %
3. Neefectuarea achitărilor în caz de încetare a contractelor individuale de muncă-12,7%
4. Neachitarea salariului, admiterea restanțelor la plata salariului-12,7%
5. Concediere de personal-5,1%
6. Rețineri nereglementate din salariu-1,3%
7. Nerespectarea quantumului minim garantat al salariului-1,9%
8. Încălcarea termenilor de achitare a salariului-0,3%
9. Neachitarea indemnizației pentru concediul de odihnă-0,5%
10. Neachitarea compensației pentru concediul nefolosit-1,8%
11. Reducere de personal-0,6%
12. Refuz la angajare-0,6%
13. Neacordarea concediul anual de odihnă-0,2%
14. Neachitarea indemnizației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă-0,04%
15. Aplicarea ilegală a sancțiunilor disciplinare față de salariat-0,6%
16. Activitate în condiții de muncă neadecvate-0,6%
17. Neacordarea echipamentului de protecție conform activităților-0,27
18. Necomunicarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii-0,3%
19. Necercetarea accidentelor de muncă-0,4%
20. Intimidare și comportament agresiv-0,09%

Din numărul total de petiții parvenite, au fost lezate în drepturi 1.546 persoane, repuse în drepturi 977. Conform analizei informației prezentate la cererile persoanelor fizice și urmare a evaluării riscurilor, unele din entitățile respective au fost incluse în planul controalelor pentru anul următor.

Informația privind indicatorii referitori la problemele abordate în cererile parvenite de la persoanele fizice examinate este reflectată în anexa nr.5 la prezentul Raport.

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în raport cu agențiile private de plasare în câmpul muncii a cetățenilor RM în străinătate

În conformitate cu prevederile pct. 11 art. 2 din Legea nr. 105/2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM) asigură protecția cetățenilor Republicii Moldova aflați în căutarea unui loc de muncă în străinătate sau care desfășoară activitate de muncă peste hotare.

În scopul realizării controlului activității agențiilor private și intermediarilor nelicențiați, ISM efectuează controale planificate și inopinate în conformitate cu Legea nr. 105/2018, Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, precum și alte acte normative relevante. Aceste acțiuni sunt desfășurate în colaborare cu Centrul pentru combaterea traficului de persoane, organul de licențiere și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, conform art. 63³ din Legea nr. 105/2018.

Activitatea de control în anul 2024:

- **Controale planificate:** Pe parcursul anului 2024, au fost efectuate **12 controale planificate** la agențiile private care desfășoară activitate de plasare a cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii peste hotare, conform graficului anual de controale.
- **Controale inopinate:** În temeiul art. 63³ din Legea nr. 105/2018, în baza petițiilor parvenite de la persoane aflate în căutarea unui loc de muncă în străinătate sau de la lucrători emigranți, precum și în urma suspiciunilor privind posibile cazuri de trafic de ființe umane, muncă forțată, muncă în condiții nocive sau periculoase, au fost inițiate **6 controale inopinate**.

Verificarea corespunderii condițiilor de licențiere:

În temeiul art. 58 alin. (5) din Legea nr. 105/2018, Inspectoratul de Stat al Muncii este informat de către organul de licențiere despre solicitările de eliberare, prelungire sau reperfectare a licențelor. ISM este responsabil de verificarea corespunderii condițiilor de licențiere și de prezentarea unui aviz autorității de licențiere, în termen de **7 zile lucrătoare** – pentru eliberarea/prelungirea licenței, **3 zile lucrătoare** pentru preschimbarea licenței.

În anul 2024, ISM a recepționat **58 de demersuri** din partea Agenției Servicii Publice privind verificarea întrunirii condițiilor de licențiere, fiind efectuate verificările necesare conform prevederilor legale.

Accidentele de muncă

Legislația în domeniul securității și sănătății în muncă prioritizează protecția vieții și sănătății salariaților, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale. Angajatorii sunt obligați să adopte soluții de securitate și sănătate încă din faza de proiectare și execuție a construcțiilor și echipamentelor, și să comunice, cerceteze, raporteze corect accidentele de muncă. Accidentele ușoare sunt cercetate de angajator, iar cele grave de inspectorii de muncă. Angajatorii trebuie să raporteze anual accidentele de muncă autorităților de statistică.

Pe parcursul anului 2024, au fost comunicate 662 evenimente de accidentare în care au suferit 682 de persoane.

De către comisiile de cercetare din cadrul întreprinderilor au fost cercetate 542 accidente cu incapacitate temporară de muncă, unde au avut de suferit 552 lucrători.

Inspectorii de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă au cercetat **113** cazuri de accidentare, inclusiv:

- **70** accidente mortale, din care 19 de muncă, 42 în afara muncii, 9 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- **30** accidente grave, din care 27 de muncă, 2 în afara muncii, 1 accident nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- **13** accidente cu incapacitate temporară de muncă.

Repartizarea după genul de activitate a accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, denotă că ponderea cea mai mare revine următoarelor domenii de activitate:

- Construcție – 28 accidente, din care 17 mortale și 11 grave;
- Industria prelucrătoare – 19 accidente, din care 11- mortale - 8 grave;

- Alte activități de servicii – 15 accidente, din care 12 mortale și 3 grave;
- Transport și depozitare – 8 accidente, din care 4 mortale și 4 grave.

	2022	2023	2024
Persoane accidentate	578	626	682
din care: accidentate mortal	72	69	72
De muncă	21	25	21
din care: accidentate grav	100	57	36
De muncă	48	25	33
Din care: altele, cercetate de angajator	406	493	552
Comunicări Serv. Urgență dar neîncadrate ca accidente de muncă	Lipsă date	248	307

Printre cele mai frecvente cazuri de accidentare a salariaților s-au produs ca urmare a:

- căderii executantului de la înălțime;
- prinderii, lovirii sau strivirii de mașini și utilaje în funcțiune, de mijloace de transport pe drumuri publice și pe teritoriul întreprinderii;
- căderii, prăbușirii de materiale și obiecte;
- căderii executantului de la același nivel.

Ca rezultat al cercetării accidentelor s-a stabilit că acestea s-au produs cel mai frecvent din cauza încălcării de către executanți a normelor de securitate și sănătate în muncă, cât și din cauza organizării insuficiente a proceselor de muncă.

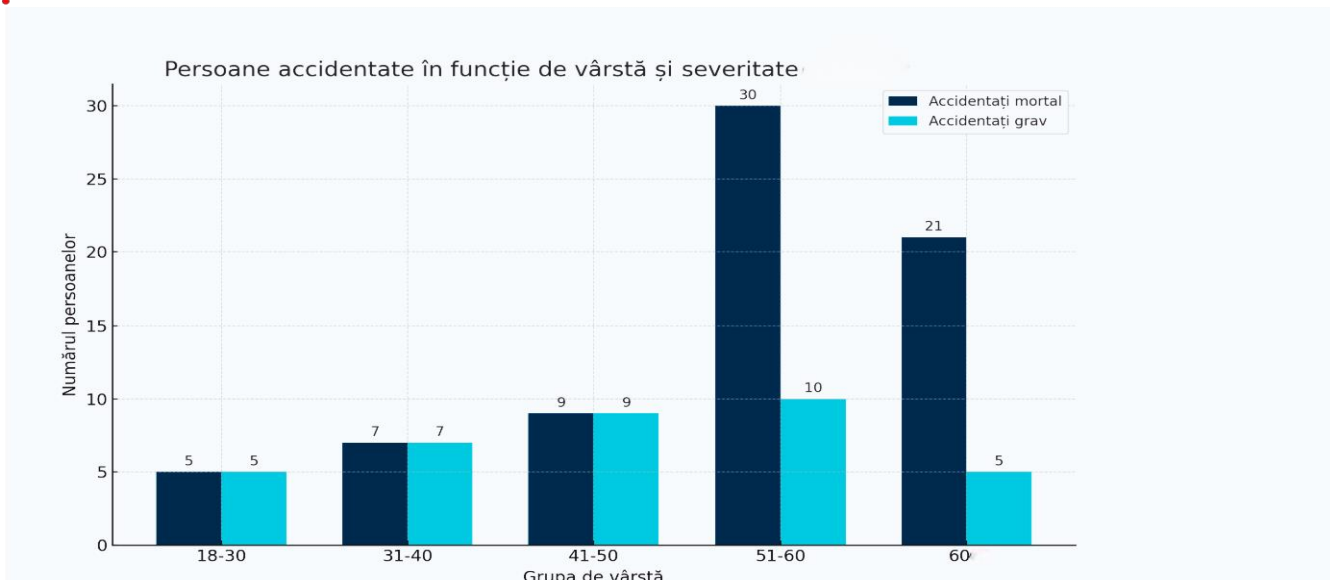
Au fost accidentate grav 36 persoane, inclusiv 9 femei, și mortal – 72 persoane din care 6 femei. Repartizarea după vârstă a persoanelor, care au avut de suferit în urma accidentelor de muncă denotă că:

Au fost accidentate mortal

- 5 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 7 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani
- 9 persoane cu vârsta de 41– 50 ani;
- 30 persoane cu vârsta de 51– 60 ani;
- 21 persoane cu vârsta de peste 60 ani.

Au fost accidentate grav

- 5 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 7 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani
- 9 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 10 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 5 persoane cu vârsta de peste 60 ani

Dosarele privind accidentele de muncă grave și mortale sunt trimise organelor de urmărire penală de inspectorii de muncă. Cercetarea obiectivă a acestor accidente este adesea împiedicată de raportarea tardivă sau lipsa de raportare a evenimentelor de către angajatori. În plus, investigarea accidentelor care implică muncitori nedeclarați este complicată, fiind posibilă doar după confirmarea în instanță a relației de muncă dintre angajator și accidentat.

Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

Pe parcursul anului 2024, Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM), a desfășurat acțiuni extinse de sensibilizare, informare și consultare, promovând respectarea legislației muncii.

Activitățile de comunicare au fost realizate prin intermediul rețelelor sociale, emisiunilor radio-TV și întâlnirilor directe cu angajatori și salariați. În total, 21214 de persoane au beneficiat de suport metodologic.

În vederea informării continue a publicului larg, pe pagina oficială a ISM (inclusiv pe rețelele sociale) au fost publicate 63 de articole, iar reprezentanții instituției au participat la 15 emisiuni media (TV, radio și online). Subiectele abordate au inclus bune practici în domeniul sănătății și securității în muncă și relațiilor de muncă.

Pe lângă informarea clasică privind drepturile și obligațiile în câmpul muncii, inspectorii ISM au derulat activități de consultații în cadrul controalelor la fața locului.

În cadrul acestor acțiuni, au fost discutate teme precum:

- digitalizarea documentelor de muncă și provocările asociate;
- promovarea muncii decente pentru tineri și persoanele în vârstă;
- drepturile lucrătorilor cu dizabilități și adaptarea locurilor de muncă;
- echitatea de gen și combaterea discriminării în mediul de lucru;
- sănătatea mintală la locul de muncă și prevenirea stresului ocupațional;
- siguranța și prevenirea accidentelor;

Totodată, au fost acordate 600 de consultații prin e-mail și în scris.

Prin activitățile sale, Inspectoratul contribuie la consolidarea unui mediu de muncă echitabil, incluziv și adaptat provocărilor viitorului, în care drepturile omului, sănătatea, securitatea și dezvoltarea profesională continuă să fie priorități esențiale.

La acordarea suportului consultativ în raport cu problemele invocate de către angajatori în domeniul de competență al Inspectoratului de Stat al Muncii au fost aplicate următoarele acte normative: Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154 din 28.03.2003, Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26.04.2004 privind aprobarea modului de calculare a salariului mediu, Legea nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, Legea nr.186 din 10.07.2008 securității și sănătății în muncă, Hotărârea nr.95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10.07.2008.

Evidența contractelor colective de muncă

Pe parcursul anului 2024, în temeiul articolului 33 alineatul (1) din Codul Muncii, la inspecțiile teritoriale de muncă au fost prezentate 520 contracte colective de muncă acorduri adiționale la contracte colective de muncă, preponderent de la instituții și autorități din sectorul public.

ITM	2023	2024
Edineț	30	18
Drochia	71	72
Bălți	39	66
Orhei	75	24
Caușeni	58	30
Călărași	40	26
Cimișlia	57	58
Cahul	80	65
Uta Gagauzia	37	32
Chișinău	142	129
TOTAL	629	520

Evidența muncii zilierilor

În temeiul Legii nr.22 din 23.02.2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, inspecțiile teritoriale de muncă pe parcursul anului 2024 au dus evidența înregistrării zilierilor. Comparativ cu anul 2023, raportăm următoarele date:

Inspecția Teritorială de Muncă	2023			2024		
	Numărul de registre de evidență procurate de la ISM	Numărul de registre/ extrase de evidență raportate către ISM	Numărul de zilieri înscrși în registrele de evidență raportate către ISM	Numărul de registre de evidență procurate de la ISM	Numărul de registre/ extrase de evidență raportate către ISM	Numărul de zilieri înscrși în registrele de evidență raportate către ISM
TM Chișinău	116	100	742	154	170	715
ITM Bălți	21	47	510	48	67	721
TM Călărași	10	25	1319	29	84	924
ITM Cahul	31	51	5800	59	89	4579
TM Căușeni	75	74	801	105	103	834
TM Cimișlia	32	38	331	46	47	513
TM Drochia	19	55	812	23	115	1831
ITM Edineț	39	54	817	82	86	1134
ITM Orhei	41	123	454	30	84	789
ITM TA Găgăuzia	11	31	989	12	28	579
TOTAL	395	598	12575	588	873	12619

VII. Concluzii

Inspectoratul își definește obiectivele viitoare în funcție de realitățile actuale și evoluțiile din domeniul muncii, ce-i revine din locul și rolul în sistemul de administrare a muncii.

Pentru termen scurt, Inspectoratului îi revin sarcinile ce rezultă din Programul anual de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, care sunt orientate spre următoarele obiective.

- *prevenirea, diminuarea și combaterea practicii de achitare a salariilor „în plic”, a muncii „la negru” și a „muncii la gri”;*
- *prevenirea și combaterea exploatarei muncii copiilor;*
- *promovarea principiului remunerării egale pentru muncă de valoare egală între femei și bărbați;*
- *eliminarea discriminării în domeniul muncii a femeilor;*
- *participare în acțiuni de sensibilizare și acordarea de asistență consultativă juridică la solicitare persoanelor refugiate din calea războiului privind modalitatea de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova;*
- *alte sarcini rezultate din acte legislative.*

În activitatea inspectorilor de muncă rămâne prioritar promovarea creării de către angajatori pentru lucrători a condițiilor de muncă adecvate pentru prevenirea accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Pentru termen mediu, Inspectoratul și-a trasat sarcini armonizate cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.315/2022, **Obiectivul specific 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale:**

- *promovarea muncii decente pentru femei și bărbați, inclusiv pentru tineri, persoanele în etate și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală;*
- *sensibilizarea asupra eradicării muncii forțate, a traficului de ființe umane și a muncii copiilor;*
- *protecția drepturilor la muncă și promovarea unor medii de lucru sigure pentru toți angajații;*
- *stimularea remunerării echitabile a muncii prin consolidarea dialogului social, aplicarea salariilor minime adecvate și combaterea remunerării sub declarate în conformitate cu cele mai bune practici europene;*
- *prescripții privind ameliorarea condițiilor de muncă ale angajaților în toate sectoarele economiei.*

Sarcinile din Programul de activitate al Guvernului 2021-2024 ”Moldova vremurilor bune” ținesc următoarele obiective:

- *informarea, sesizarea și conștientizarea angajatorilor și salariaților asupra evaluării riscurilor profesionale la locurile de muncă în vederea creării locurilor de muncă sigure, nepericuloase și inofensive cu productivitate înaltă;*
- *promovarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă;*
- *susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor și altor persoane interesate în desfășurarea activităților de securitate și sănătate în muncă într-un mod organizat, permanent și orientat spre prevenirea riscurilor profesionale și crearea imaginii favorabile unității economice care să asigure capacitate concurențială;*
- *încurajarea angajatorilor în formularea, implementarea și dezvoltarea propriilor politici de securitate și sănătate a muncii, în inițierea, crearea și dezvoltarea sistemelor moderne de management al securității și sănătății în muncă;*
- *încurajarea și susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor pentru a asigura angajarea salariaților în conformitate cu prevederile legislației.*

De asemenea, pe termen mediu, ISM urmărește implementarea acțiunilor care vizează instituția, din cadrul Programului național de reducere a Muncii Nedecarate pentru anii 2024-2025 și Programului de ameliorare a securității și sănătății în muncă în domenii cu riscuri înalte de accidentare și îmbolnăvire (construcții, agricultură, industrie prelucrătoare, transport și depozitare) pentru anii 2024-2028.

Inspectoratul de Stat al Muncii

Chișinău, Mai 2024

*la Raportul privind activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii
pentru anul 2024*

Cadrul legal de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale:

- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 593-XIII din 26 septembrie 1995;
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1330-XIII din 26 septembrie 1997;
- Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03 mai 1996.

Acte naționale:

- Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 154-XV din 28 martie 2003;
- Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008;
- Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018;
- Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii;
- Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat;
- Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013;
- Hotărârea Guvernului nr.464 din 23 mai 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de Stat al controalelor;
- Hotărârea Guvernului nr.894 din 12 septembrie 2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;
- Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2023.

Cadrul legal aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte naționale:

- Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;
- Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;
- Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;
- Convenții Colective de toate nivelurile;
- Contracte colective de muncă.

Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul raporturilor de muncă

- Legea salarizării, nr.847-IV din 14 februarie 2002;
- Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;
- Legea nr.60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
- Legea nr.22 din 23 februarie 2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;
- Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

- Hotărârea Guvernului nr.573 din 01 august 1994 cu privire la acordarea concediilor anuale suplimentare;
- Hotărârea Guvernului nr.844 din 25 decembrie 1995 cu privire la modul de stabilire, calculare și achitare a recompensei lunare pentru vechime în muncă personalului din organizațiile de construcții;
- Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;
- Hotărârea Guvernului nr.745 din 11 iunie 2002 despre aprobarea Regulamentului provizoriu privind modul de achitare proprietarilor de terenuri agricole a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, sarcină și lăuzie;
- Hotărârea Guvernului nr.535 din 07 mai 2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;
- Hotărârea Guvernului nr.426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu;
- Hotărârea Guvernului nr.449 din 29 aprilie 2004 despre aprobarea Nomenclatoarelor funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală sau colectivă (de brigadă) deplină, precum și a contractelor-tip cu privire la răspunderea materială deplină;
- Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.1273 din 19 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor sezoniere;
- Hotărârea Guvernului nr.108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.1419 din 15 decembrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare și plată a concediului suplimentar pentru unele categorii de persoane;
- Hotărârea Guvernului nr.435 din 23 aprilie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile;
- Hotărârea Guvernului nr.1527 din 29 decembrie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și a celor monopoliste din sectorul electroenergetic;
- Hotărârea Guvernului nr.169 din 16 februarie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării
- sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor din domeniul gospodăriei locativ-comunale;
- Hotărârea Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr.98 din 04 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale;
- Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;
- Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice și a Contractului-tip de management al instituției;
- Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.1234 din 12 decembrie 2018 privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;
- Hotărârea Guvernului nr.2 din 03 ianuarie 2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1608/2003 cu privire la recunoașterea societăților internaționale de clasificare a navelor;

- Hotărârea Guvernului nr.208 din 30 septembrie 2021 cu privire la aprobarea structurii Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr. 985 din 06 decembrie 2023 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2024;
- Hotărârea Guvernului nr. 1033 din 21-12-2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024.

Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul securității și sănătății în muncă

- Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;
- Legea nr.756-XIV din 24 decembrie 1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;
- Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale;
- Hotărârea Guvernului nr.1101 din 17 octombrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de dizabilitate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;
- Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10 octombrie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;
- Hotărârea Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004 cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;
- Hotărârea Guvernului nr.1223 din 09 noiembrie 2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar;
- Hotărârea Guvernului nr.1487 din 31 decembrie 2004 cu privire la aprobarea Listei – tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare;
- Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.95 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008;
- Hotărârea Guvernului nr.353 din 05 mai 2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.603 din 11 august 2011 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.80 din 09 februarie 2012 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile;
- Hotărârea Guvernului nr.244 din 08 aprilie 2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.324 din 30 mai 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.918 din 18 noiembrie 2013 privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.362 din 27 mai 2014 cu privire la aprobarea Cerințelor minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz;
- Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani și a Normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de până la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;
- Hotărârea Guvernului nr.584 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorso-lombare;
- Hotărârea Guvernului nr.589 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice;

- Hotărârea Guvernului nr.819 din 01 iulie 2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor;
- Hotărârea Guvernului nr. 1079 din 27 decembrie 2023 cu privire la examenele medicale profilactice obligatorii ale lucrătorilor;
- Hotărârea Guvernului nr.1282 din 29 noiembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională;
- Hotărârea Guvernului nr.1324 din 08 decembrie 2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerințele esențiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziție pe piață și controlul explozibililor de uz civil;
- Hotărârea Guvernului nr.1408 din 27 decembrie 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru protecția salariatelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează.
- Hotărârea Guvernului nr.506 din 05 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea ascensoarelor;
- Hotărârea Guvernului nr.552 din 12 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale;
- Hotărârea Guvernului nr.775 din 02 octombrie 2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.608 din 03 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind asigurarea securității radiologice în activități cu surse de radiație ionizantă în exteriorul incintei special amenajate;
- Hotărârea Guvernului nr.151 din 07 martie 2019 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane și în industria extractivă de foraj;
- Hotărârea Guvernului nr.906 din 16 decembrie 2020 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr. 12 din 12 ianuarie 2022 cu privire la aprobarea Cerințelor minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive.

Anexa nr.2 la Raportul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii

Indicatori generali privind activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii				
			2023	2024
1	Controale de stat efectuate	<i>raporturilor de muncă</i>	456	1267
		<i>securității și sănătății în muncă</i>	20	46
		<i>raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă</i>	1339	1269
		<i>migrației de muncă</i>	6	17
		total	1821	2599
2	Încalcări constatate în domeniul	<i>raporturilor de muncă</i>	8619	11965
		<i>securității și sănătății în muncă</i>	7678	9672
		<i>migrației de muncă</i>	0	7
		total	16297	21644
3	Informații ce confirmă înlăturarea încălcărilor		1533	1989
4	Numărul evenimentelor de accidentare comunicate la Inspectoratul de Stat al Muncii		607	662
5	Numărul evenimentelor de accidentare cercetate de inspectorii de muncă		114	113
5,1	Accidente mortale	<i>accidente de muncă mortale</i>	27	19
		<i>accidente mortale în afara muncii</i>	36	42
		<i>accidente mortale, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005</i>	6	9
		total	69	70
5,2	Accidente grave	<i>accidente de muncă grave</i>	23	27
		<i>accidente în afara muncii</i>	15	2

		<i>accidente grave, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005</i>	4	1
		total	42	30
5,3	Accidente cu incapacitate temporară de muncă		3	13
6	Numărul persoanelor, care au suferit urmare a evenimentelor de accidentare		626	682
7	Numărul persoanelor, care au suferit urmare a evenimentelor de accidentare cercetate de către inspectorii de muncă		106	125
7,1	Persoane accidentate mortal	<i>accidentelor mortale de muncă</i>	22	21
		<i>accidentelor mortale în afara muncii</i>	36	42
		<i>accidentelor mortale, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005</i>	9	9
		<i>inclusiv femei</i>	3	6
		total	67	72
7,2	Persoane accidentate grav	<i>accidentelor grave de muncă</i>	21	33
		<i>accidentelor grave în afara muncii</i>	14	2
		<i>accidentelor grave, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005</i>	1	1
		<i>inclusiv femei</i>	5	9
		total	36	36
8	Persoane accidentate cu incapacitate temporară de muncă		3	17

Indicatori generali repartizați după subdiviziunile structurale																											
Subdiviziunile structurale		ITM Chișinău		ITM Bălți		ITM Cahul		ITM Călărași		ITM Căușeni		ITM Cimișlia		ITM Drochia		ITM Edineț		ITM Orhei		ITM UTA Găgăuzia		DSC		DCAI		Total	
anul		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Controale efectuate	în sectorul public	56	53	59	35	124	24	13	15	89	14	61	36	92	30	163	77	91	18	29	23	0	0	0	0	777	325
	în sectorul real	312	698	198	259	65	157	24	94	45	159	49	169	96	188	99	183	56	192	84	124	16	17	0	4	1044	2244
	la persoane fizice	0	0	3	3	0	0	0	0	0	4	1	5	4	11	2	0	1	7	0	0	0	0	0	0	11	30
	total	368	751	260	297	189	181	37	109	134	177	111	210	192	229	264	260	148	217	113	147	16	17	0	4	1832	2599
Efectivul de personal la unitățile controlate	femei	17348	43896	7775	8160	3947	2512	2211	692	1949	3247	2045	4535	2605	3188	3632	5126	1973	4855	1404	2569	58	34	0	88	44947	78902
	minori	34	212	5	31	0	5	2	56	2	2	0	11	2	2	0	0	0	27	0	16	0	0	0	2	45	364
	persoane cu dizabilități	138	544	317	354	141	57	1	17	72	72	35	121	29	0	99	162	78	25	51	95	0	0	0	3	961	1450
	total	32761	88102	15232	15593	5697	5570	2595	1813	3420	6068	3001	9943	4430	6838	5545	8422	3079	8289	2324	5493	228	60	0	390	78312	156581
Încalcări constatate	în domeniul raporturilor de muncă	853	1449	919	996	1379	1191	87	460	797	1520	549	1137	932	1122	1664	2131	1100	1483	332	466	7	0	0	10	8619	11965
	în domeniul securității și sănătății în muncă	842	1462	699	862	1512	1520	69	302	933	991	384	956	599	870	945	849	792	808	903	1024	0	0	0	28	7678	9672

	migrația în muncă	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	
	total	1695	2911	1618	1858	2891	2711	156	762	1730	2511	933	2093	1531	1992	2609	2980	1892	2291	1235	1490	7	7	0	38	16297	21644
Informații ce confirmă înlăturarea încălcărilor constatate		206	155	182	256	176	196	34	50	138	279	54	47	163	193	280	260	96	270	197	279	7	4	0	0	1533	1989
Accidente cercetate de către inspectorii de muncă		49	50	16	9	6	5	10	3	8	6	4	12	7	1	7	6	5	12	2	9	0	0	0	0	114	113
Publicații și interviuri acordate cu tematica domeniului de activitate		1	12	0	3	0	0	0	0	3	0	0	2	0	0	4	13	0	0	5	3	0	0	0	8	13	41
Acțiuni de sensibilizare (seminare, întruniri, mese rotunde, ateliere de lucru)		327	27	105	8	101	0	27	3	76	120	64	9	104	2	169	191	87	91	66	32	44	0	0	0	1170	483

Anexa nr. 4 la Raportul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii

Indicatori cu privire la numărul de controale efectuate, numărul de încălcări consemnate în procesele- verbale de control, repartizate pe activități

Nr. d/o	Activitatea	Controale efectuate						Numărul de încălcări constatate					
		total		planificate		inopinate		total		în domeniul raporturilor de muncă		în domeniul securității și sănătății în muncă	
	anul	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1	Agricultură, silvicultură și pescuit	206	408	100	208	106	200	1581	3884	791	2186	790	1698

2	Industria extractivă	7	10	1	8	6	2	47	151	21	61	26	90
3	Industria prelucrătoare	121	203	41	123	80	80	764	2081	348	1063	416	1018
4	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	20	19	5	10	15	9	87	175	27	101	60	74
5	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	38	67	19	37	19	30	380	777	210	381	170	396
6	Construcții	115	176	22	84	93	92	743	1533	320	712	423	821
7	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	154	509	35	288	119	221	663	4733	421	2557	242	2176
8	Transport și depozitare	143	230	60	145	83	85	1128	2370	611	1299	517	1071
9	Activitate de cazare și alimentație publică	41	168	5	27	36	141	225	793	114	481	111	312
10	Informații și	26	35	13	1	12	34	157	97	72	87	85	10

	comunicații												
11	Activități financiare și asigurări	1	5	1	1	0	4	4	27	1	27	3	0
12	Tranzacții imobiliare	1	2	0	0	1	2	2	4	2	3	0	1
13	Activități profesionale, științifice și tehnice	3	3	2	0	1	3	21	1	18	1	3	0
14	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	22	44	11	13	11	31	51	73	28	44	23	29
15	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	211	116	160	40	51	76	2709	917	1332	611	1377	306
16	Învățământ	436	133	360	53	76	80	5890	1168	3330	731	2560	437
17	Sănătate și asistență socială	61	60	32	11	29	49	562	275	310	186	252	89
18	Arta, activități de recreere și de agrement	18	12	11	5	7	7	189	110	88	55	101	55
19	Alte activități de servicii	196	398	88	153	109	245	1084	2456	565	1376	519	1080

20	Activități ale gospodăriilor casnice în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor casnice de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	1	1	1	1	0	0	10	19	10	10	0	9
TOTAL		1821	2599	967	1208	854	1391	16297	21644	8619	11972	7678	9672

Indicatorii referitori la problemele abordate în cererile parvenite de la persoane fizice,
examineate în anul 2024

d/o	Problemele abordate în cereri	Numărul cererilor examinate	din care:			numărul de persoane			
			de la femei	de la bărbați	colective	femei		bărbați	
						total	Inclusive din mediul rural	total	Inclusive din mediul rura
1	Neachitrea salariului, admiterea restanțelor la plata salariului	246	133	83	30	151	75	95	38
2	Rețineri nereglementate din salariu	29	12	17	-	12	3	17	7
3	Nerespectarea cuantumului minim garantat al salariului	42	18	24	-	18	11	24	19
4	Neefectuarea achitărilor în caz de încetare a contractelor individuale de muncă	275	173	102	-	173	84	102	65
5	Încălcarea termenilor de achitare a salariului	7	3	4	-	3	4	4	2
6	Probleme referitoare la stabilirea salariului	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Neachitarea indemnizației pentru concediul de odihnă	11	5	6	-	5	2	6	1
8	Neachitarea compensației pentru concediu nefolosit	39	20	19	-	20	8	19	3
9	Utilizarea muncii nedeclarate, neîncheierea contractului individual de muncă	912	448	464	-	448	213	464	131
I0	Concediere de personal	111	31	55	25	43	12	13	5
11	Reducere de personal	13	13	-	-	13	-	-	-
12	Refuz de angajare	15	3	12	-	3	3	12	3
13	Nerespectarea timpului de muncă și de odihnă	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Neacordarea concediului anual de odihnă	5	4	1	-	4	1	1	-
15	Neachitarea indemmzației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă	1	-	1	-	-	-	1	-
16	Aplicarea ilegală a sancțiunilor disciplinare față de salariat	15	9	6	-	9	3	6	3
17	Activitate în conditii de muncă neadecvate	13	3	10	-	3	1	10	4
18	Neacordarea echipamentului de protecție conform activităților	6	-	6	-	-	-	6	-
19	Necomunicarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii	7	1	6	-	1	-	6	-
20	Necercetarea accidentelor de muncă	9	-	9	-	-	-	9	2
21	Intimidare și comportament agresiv	2	2	-	-	2	2	-	-
22	Alte probleme	400	170	226	4	171	62	229	183
Total		2158	1048	1051	59	1079	480	1024	466

Repartizarea pe împrejurări și cauze a persoanelor accidentate în muncă
în anul 2024, conform datelor statistice

Împrejurări și cauze	Agricultură, silvicultură și pescărie	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică,gaze și apă	Distribuția apei,	Construcții	Comerț cu ridicata și amănuntul	Transporturi și depozitare	Activități de cazare și alimentație publică	Informații și comunicații	Activități financiare și de asigurații	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale științifice si tehnice	Activități de servicii	Administrație publică și servicii	Învățământ	Sănătate și asistență sociale	Artă, activități de recreere și de agrement	Alte activități de servicii	Total
1. Repartizarea accidentaților pe împrejurări:																				
Căderea accidentatului de la înălțime și de la același nivel	13	1	36	7	1	32	29	23	3	0	5	1	7	29	14	24	27	8	0	260
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	1	1	4	0	0	5	3	1	0	1	0	0	0	1	0	2	0	0	0	19
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	18	1	65	10	3	33	54	25	10	0	2	1	5	16	5	4	10	5	0	267
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii, incendii	0	1	4	0	1	0	4	1	1	0	0	0	1	1	0	1	2	0	0	17
Contact cu curent electric	0	0	0	3	0	1	0	1	0	0	0	0	2	2	0	1	0	0	0	10
Atac cu premeditare	0	0	2	1	0	0	2	8	0	0	0	0	0	4	1	2	6	0	0	26
Contact cu animale și insecte	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	6
Fenomene naturale	7	1	11	1	1	6	11	3	2	0	0	0	0	6	3	3	2	0	0	57
Alte împrejurări	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	39	5	122	25	6	77	103	63	16	1	7	2	15	61	23	37	47	13	0	662
2. Repartizarea accidentaților pe cauze:																				
Dependente de executant	17	2	32	13	2	22	30	17	5	0	2	1	5	24	12	16	7	6	0	213
Dependente de mijloacele de producție	5	0	29	1	0	14	29	11	2	0	1	0	0	8	0	2	7	0	0	109
Dependente de sarcina de muncă	5	0	29	11	4	17	21	11	5	0	3	1	7	13	5	9	18	3	0	162
Dependente de mediul de muncă	12	3	32	0	0	24	23	24	4	1	1	0	3	16	6	10	15	4	0	178
TOTAL	39	5	122	25	6	77	103	63	16	1	7	2	15	61	23	37	47	13	0	662

Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, pe împrejurări și cauze, cercetate de inspectorii de muncă pe parcursul anului 2024

Împrejurări și cauze	Agricultură, silvicultură și pescuit	Exploatarea carierelor	Industria prelucrătoare	Energie electrică gaze și	Construcții	Comerț cu ridicata și amănuntul	Hoteluri și restaurante	Transporturi și depozitare	Activități financiare și de	Tranzacții	Administrație publică și anărare	Învățământ	Sănătate și asistență sociale	Alte activități de servicii comunale, sociale	Angajator persoana fizică	Total
1	2		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Repartizarea accidentelor pe împrejurări:																
Căderea executantului la același nivel.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Căderea executantului de la înălțime.	1/-	-/-	1/1	-/-	2/2	1/1	-/-	1/-	-/-	-/-	1/-	1/	-/-	2/-	-/-	10/4
Căderea, prăbușirea de materiale și obiecte.	1/-	-/-	4/-	-/-	1/2	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	7/2
Proiectarea de materiale și obiecte.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcție.	-/2	-/-	2/0	-/-	3/-	-/1	-/-	2/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2/2	-/-	9/5
Prinderea,lovirea sau strivirea cu scule acționate mecanic sau manual.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Prinderea,lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe teritoriul întreprinderii.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Prinderea,lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumurile publice.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
rinderea,lovirea sau strivirea cu obiecte și materiale transportate.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Contact cu curent electric.	-/-	-/-	-/-	-/1	-/1	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/2	-/1
Contact cu substanțe fierbinți (nocive)	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/2
Explozii.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-

Incendii.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Atac criminal.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Alte împrejurări	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/2
TOTAL grave	2	-	7	-	6	2	-	4	-	-	1	1	-	4	-	27
TOTAL mortale	2	-	2	1	5	3	-	-	-	-	-	2	-	4	-	19
2. Repartizarea accidentelor pe cauze:																
Dependente de executant	1/-	-/-	1/1	-/-	4/1	1/1	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	1/1	-/-	1/-	-/-	10/4
Dependente de mijloacele de producție	-/-	-/-	1/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2/0
Dependente de sarcina de muncă	-/2	-/-	2/-	-/-	-/2	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	4/4
Dependente de mediul de muncă	1/-	-/-	3/1	-/1	1/2	1/2	-/-	2/-	-/-	-/-	1/-	-/1	-/-	2/4	-/-	11/11
Alte cauze	2/2	-/-	7/2	-/1	6/5	2/3	-/-	4/0	-/-	-/-	1/-	1/2	-/-	4/4	-/-	27/19

* Notă-grave/mortale